

Konfucjanizm

Autor tekstu: **Mariusz Agnosiewicz**

Jest to system moralny, społeczny, polityczny, ekonomiczny i filozoficzny. Uznawany jest również za religię, jednak nie ma w nim panteonu bóstw czy duchowieństwa. Obecnie istnieje na świecie ok. 160 mln konfucjanistów.

Założyciel tego systemu religijnego, **Konfucjusz** (K'ung Fu Tzu, 551-479 r. p.n.e.), jeden z największych myślicieli chińskich, był „**najmniej mistyczny z prawodawców religijnych** (...) **przywiązywał wielką cnotę do studjów** (...) Jeśli położył na pierwszym miejscu obowiązki przywiązania synowskiego i uczucia rodzinne, nie zapomniał, co człowiek winien bliźniemu. **"Nie traktować innych, jak nie chcielibyśmy, żeby nas traktowano"**, jest zaleceniem, którego Konfucjusz nie miał potrzeby zapożyczać z naszych Ksiąg świętych." [1]. Zajmował różne stanowiska państwowe, m.in. intendenta książęcego, ministra robót publicznych, ministra sprawiedliwości.

Konfucjusz nie interesował się zbyt mocno życiem religijnym, jak również nie wypowiadał się na temat życia zagrobowego. Na pytanie ucznia: jak służyć duchom? Konfucjusz odpowiedział: **"Nie umiesz jeszcze ludziom służyć, jak możesz służyć duchom?"**. Gdy zapytano się mistrza o śmierć, odpowiedział: **"Póki nie pojąłeś życia, jak możesz śmierć rozumieć?"**. Nauki Konfucjusza odtworzyć można z *Dialogów konfucjańskich*, które zostały spisane z notatek jego uczniów po śmierci mistrza. „Charakterystyczną cechą tej nauki jest brak rozważań ontologicznych i unikanie ich na temat zagadnień religijnych. Zaakceptowanymi przez Konfucjusza wierzeniami były **kulty Nieba i przodków. Doktryna Konfucjusza związana jest przede wszystkim z człowiekiem i jego życiem społecznym** (...) Główną zaś zasadą, którą człowiek szlachetny powinien kierować się w swoim postępowaniu, było **žen**. Termin ten jest trudny do przetłumaczenia. Jest to jednocześnie główna cnota człowieka szlachetnego oraz jego podstawowy obowiązek wobec całego otoczenia. Żen, identyfikowane czasami z **humanitarnością**, zakłada powściągliwość, skromność, rozsądek, dobroć, bezstronność, poczucie sprawiedliwości. Żen urzeczywistnia się w działaniu poprzez: **dobrze obyczaje** (li), **sprawiedliwość i prawość** (i), **wierność i szczerłość** (sin), **naukę** (hüe), **miłość synowską** (hiao) i **szacunek dla starszych** (ti). Dobrze obyczaje (li) to spełnianie w określonym czasie i w określonych sytuacjach określonych gestów i czynów — tego wszystkiego, co można było nazwać obrzędem albo etykietą. Obowiązek prawości (i) polega na lojalności wobec władcy, takiej samej, jaką powinno się mieć wobec własnych rodziców. Obowiązek wierności i szczerłości (sin) to wyrażanie zdania, zabieranie głosu w sprawach istotnych, lecz nie mówienie tego, co się w danej sytuacji myśli, a tego, co się myśleć powinno. Ze szczerości wynika też obowiązek lojalności i wierności (czung) wobec głowy rodu, państwa. Nauka (hüe) związana z wiedzą (czy) polega na naśladowaniu tego, co było doskonałe, a więc przeszłości, przez poznanie zabytków piśmiennictwa (wen)". [2] Konfucjusz powiedział: „Uczyć się, lecz nie myśleć, to bezużyteczne. Lecz myśleć, a nie uczyć się, to niebezpieczne”.

Niestety ta filozofia po przejściu jej przez państwo stała się religią zniekształcającą pierwotne idee. Cesarze z dynastii Han zapoczątkowali zwyczaj składania ofiar u grobu Konfucjusza. Z czasem zaczęto nadawać mu zaszczytne tytuły. W roku 630 cesarz T'ai Tsung z dynastii T'ang nakazał w każdej prowincji i okręgu wznieść państwową świątynię poświęconą Konfucjuszowi w celu regularnego składania mu ofiar. W końcu Mistrz K'ung został deifikowany, a jego kult stał się religią, która niewiele różni się od taoizmu czy buddyzmu.

Według konfucjanizmu siła pobudzająca do wyświadczenia dobra tkwi w **naturze ludzkiej**

Zobacz także te strony:

[Filozofia Konfucjusza](#)

Przypisy:

[1] "Orpheus - Historia Powszechna Religij" - Salomon Reinach, Księgarnia F.

Racjonalista.pl

Strona 1 z 2

Hoesicka, Warszawa 1929

[2] Wiedza i Życie, wrzesień 1994

Mariusz Agnosiewicz

Założyciel, redaktor naczelny i publicysta Racjonalisty, założyciel i prezes Polskiego Stowarzyszenia Racjonalistów. Kontakt online ([GG](#), [Skype](#))

[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 27-07-2002 Ostatnia zmiana: 22-07-2005)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1535) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1535>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl